รายงานการวิจัยฉบับย่อ

ชื่อโครงการ การประชาสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยของชาวไทยมุสลิม 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้วิจัย อาจารย์ ดร. อนันต์ ทิพยรัตน์ (หัวหน้าโครงการ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ ตันสูงเนิน

อาจารย์ทวี ทองคำ

อาจารย์รอฮีม นิยมเดชา

ทุนอุดหนุนการวิจัย จากสภาความมั่นคงแห่งชาติ จำนวนสองแสนบาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2534

หน่วยงานที่สังกัด

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 94000

โทรศัพท์ 335115-127

รายงานการวิจัยโดยย่อ

การวิจัยเรื่องการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยของชาวไทยมุสลิม ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เป็นการศึกษาวิจัยต่อเนื่อง จากการวิจัยเรื่อง ลักษณะ/รูปแบบของการประชาสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการใช้ภาษาไทยของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเจาะลึกให้เห็นภาพที่สมบูรณ์ในมิติดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาลักษณะและระดับความนิยมเหตุผลในการรับข่าวสาร รายการต่าง ๆ ตลอดจนแหล่งข่าวสารดังกล่าวจากสื่อมวลชน ประเภทโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย โดยเป็นวิธีการวิจัยเชิงสำรวจกลุ่มตัวอย่างเป็นชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3 จังหวัด จำนวน 1084 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง และออกเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างโดยรวมเป็นรายบุคคล โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนรวมของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1084 คน เป็นชาย 672 คน หญิง 412 คน แยกเป็นจังหวัด ปัตตานี 604 คน ยะลา 242 คน และนราธิวาส 238 คน แบ่งตามกลุ่มอายุเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่ม 11-20 ปี จำนวน 372 คน 21-30 ปี จำนวน 370 คน 31-40 ปี จำนวน 184 คน 41-50 ปี จำนวน 90 คน และกลุ่ม 51 ปีขึ้นไป จำนวน 68 คน ส่วนลักษณะทางการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน ไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย จำนวน 242 คน เข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาแต่ไม่จบ จำนวน 398 คน จบระดับประถมศึกษา จำนวน 132 คน จบระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น จำนวน 38 คน จบระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 7 คน จบระดับอนุปริญญา จำนวน 4 คน จบระดับปริญญาตรี จำนวน 138 คน กำลังเรียนและอื่น ๆ จำนวน 12 คน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างตามลักษณะอาชีพ จำนวน 111 คน ประกอบธุรกิจ จำนวน 11 คน รับราชการ จำนวน 4 คน ทำงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 423 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 1 คน ทำงานบริษัท จำนวน 81 คน เป็นแม่บ้าน จำนวน 103 คน ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 128 คน ว่างงานและอื่น ๆ จำนวน 222 คน

2. ลักษณะและระดับความนิยม เหตุผลในการรับรายการต่าง ๆ และแหล่งข่าว

2.1 สื่อมวลชนด้านโทรทัศน์

รายการทางโทรทัศน์ที่กำหนดในการวิจัย จำนวน 15 รายการ กลุ่มตัวอย่างดูรายการดังกล่าวทุกรายการ และ 3 รายการแรกที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดูได้แก่ ข่าวในประเทศ (85.10%) ข่าวต่างประเทศ (82.70%) และข่าวในพระราชสำนัก (81.40%) โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบดูรายการกีฬาในระดับมาก (จำนวนร้อยละสูงสุดเมื่อเทียบกับจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดูระดับปานกลางและระดับน้อย) ส่วนรายการอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบดูระดับปานกลาง (จำนวนร้อยละสูงสุด เมื่อเทียบกับจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดูระดับมาก และระดับน้อย) ส่วนเหตุผลในการชมรายการต่างๆก็เป็นไปตามลักษณะธรรมชาติและแก่นสารสำคัญของแต่ละรายการทุกรายการ นั่นคือ ไม่ขึ้นอยู่กับรูปแบบของรายการ หรือองค์ประกอบย่อยอื่น ๆ เช่นผู้อ่านข่าวเป็นต้น ส่วนสถานีโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดูรายการต่าง ๆ มากที่สุดได้แก่ สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 ยกเว้นรายการภาพยนต์จีน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะดูจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 มากที่สุด และรายการเผยแพร่ภาษาไทยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะดูจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 11 มากที่สุด (ผลการศึกษาตามตัวแปรต่าง ๆ ดูในรายละเอียด)

2.2 สื่อมวลชนด้านวิทยุ

รายการวิทยุที่กำหนดในการวิจัย มีจำนวน 9 รายการ กลุ่มตัวอย่างรับฟังวิทยุทั้ง 9 รายการ 3 รายการแรกที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับฟัง ได้แก่ รายการเพลงไทย (72.70%) รายการข่าวสลับเพลง (70.60%) และรายการเพลงภาษาอื่น (68.80%) โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบฟังรายการต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง 3 รายการแรกที่ชอบฟัง ระดับปานกลาง ได้แก่ เพลงภาษาอื่น (57.0%) การเกษตร (54.5%) และรายการสอนภาษาไทย (51.3%) ส่วนเหตุผลในการรับฟังรายต่าง ๆ ก็เป็นไปตามลักษณะธรรมชาติและแก่นสารสำคัญของแต่ละรายการนั่นคือ ไม่ขึ้นอยู่กับรูปแบบของรายการหรือ องค์ประกอบย่อยอื่น ๆ ส่วนสถานีวิทยุกระจายเสียงที่กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากรับฟัง ได้แก่ สวท. F.M ยะลา

2.3 สื่อมวลชนด้านหนังสือพิมพ์รายวัน

รายการจากหนังสือพิมพ์รายวันที่กำหนดในการวิจัยมีจำนวน 10 รายการ กลุ่มตัวอย่างอ่านรายการต่าง ๆ ทุกรายการ 3 รายการแรกที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อ่านได้แก่ ข่าวในประเทศ (69.7%)

ข่าวกีฬา (65.1%) และข่าวต่างประเทศ (61.8%) โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชอบอ่านรายการต่าง ๆ ในระดับปานกลาง 3 รายการแรกที่ชอบอ่านระดับปานกลางได้แก่ ข่าวต่างประเทศ (56.4%) ข่าวในประเทศ (55.8%) และครุนวนิยาย (55.4%) สำหรับเหตุผลในการอ่านรายการต่าง ๆ ก็เป็นไปตามลักษณะธรรมชาติและแก่นสารสำคัญของแต่ละรายการ ส่วนหนังสือพิมพ์ที่กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากอ่าน คือ ไทยรัฐ โดยอ่านข่าวการศึกษามากที่สุด